
KYSELYLOMAKE

Tämä kyselylomake on osa Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa

FSD2262 Käsitukset ilmastonmuutoksesta 2006

Kyselylomaketta hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

QUESTIONNAIRE

This questionnaire is part of the following dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive:

FSD2262 Climate Change 2006

If this questionnaire is used or referred to in any publication, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Pyydämme Teitä vastaamaan jokaiseen kysymykseen rengastamalla sen vaihtoehdon numeron, joka vastaa Teidän henkilökohtaista mielipidettänne.

Esimerkki vastauksen merkitsemistavasta:

1 **2** 3

Viime vuosina on puhuttu enenevästi ilmastonmuutoksesta. Ilmiön luonteesta, syistä ja seurauksista on esitetty erilaisia, osin ristiriitaisiakin käsityksiä. Millaisena Te näette asian?

I YLEISET KYSYMYKSET

1. Onko puhe ilmastonmuutoksesta ylipäätään totta?
Eli onko kyseessä nähdäksenne...

- 1 Täysin todellinen, tieteellisesti todistettu asia
- 2 Ilmeisesti todellinen asia, josta myös näyttöä
- 3 Epäselvä asia, voi perustua myös virhepäätelmiin
- 4 Perätön, vailla todisteita oleva asia/väärinkäsitys
- 5 En osaa sanoa

2. Jos ajatellaan, että ilmasto on jollakin tavoin muuttumassa, kuinka vakava asia/uhka ihmiskunnalle nähdäksenne on kyseessä?

- 1 Hyvin vakava asia/suuri uhka
- 2 Melko vakava asia/melko suuri uhka
- 3 Ei kovin vakava/ei erityinen uhka
- 4 Ei lainkaan vakava asia/ollenkaan uhka
- 5 En osaa sanoa

3. Onko ilmastonmuutos nähdäksenne ihmisen aiheuttama (ilmansaasteet ym.) vai onko kyse vain ilmaston luonnollisesta pitkän aikavälin vaihtelusta?

- 1 Kokonaan ihmisen aiheuttama
- 2 Pääosin ihmisen aiheuttama
- 3 Pääosin ilmaston luonnollisesta vaihtelusta johtuva
- 4 Kokonaan ilmaston luonnollisesta vaihtelusta johtuva
- 5 En osaa sanoa

4. Millainen käsitys Teillä on ilmastonmuutoksen etenemisen nopeudesta lähivuosikymmenien (esim. seuraavien 20-30 vuoden) aikana?

- 1 Nopeasti etenevä, nopeutuva ilmiö
- 2 Melko nopeasti etenevä
- 3 Melko hitaasti etenevä
- 4 Hyvin hitaasti, jos ollenkaan etenevä
- 5 En osaa sanoa

II ILMASTONMUUTOSTA KOSKEVAT VÄITTÄMÄT

5. Mitä mieltä olette seuraavista julkisuudessa esitetyistä väitteistä?

Täysin samaa mieltä Jokseenkin samaa mieltä Vaikea sanoa Jokseenkin eri mieltä Täysin eri mieltä

Ilmastonmuutos on vakavin ihmiskunnan koskaan kohtaama ympäristöongelma	1	2	3	4	5
Puhe ilmastonmuutoksesta on liioittelevaa pelottelua, taas yksi uusi 'maailmanloppu' jonka myöhempi historia osoittaa perättömäksi	1	2	3	4	5
Viime kesän poikkeuksellinen kuivuus ja kuumuus maassamme olivat seurausta ilmastonmuutoksesta/merkki sen vaikutusten ilmenemisestä	1	2	3	4	5
Koska vuraat teollisuusmaat tuottavat pääosan kasvihuonekaasupäästöistä, niillä on myös päävastuu ilmastonmuutoksen torjunnasta	1	2	3	4	5
Kehittyneiden maiden tulisi (jo oman etunsa nimissä) antaa ilmaiseksi kehitysmaaille ympäristöä säästävää tekniikkaa ja sitä koskevia patenteja	1	2	3	4	5
Kehitysmaiden tulisi kantaa nykyistä suurempi vastuu ilmasto-ongelmista ja yleensäkin ympäristöasioista	1	2	3	4	5
Suomi on toiminut kansainvälisesti vertaillen vastuullisesti ilmastoasioissa	1	2	3	4	5
Suomalaisyrietykset ovat toimineet kansainvälisesti vertaillen vastuullisesti ilmastoasioissa	1	2	3	4	5
Ilmastonmuutos on saanut asian vakavuuteen nähden aivan liian vähän huomiota maamme poliittisessa päätöksenteossa	1	2	3	4	5
EU-maiden ei pitäisi yksipuolisesti vähentää päästöjään, elleivät myös muut maat sitoudu (Kioton sopimus, päästökauppa ym.) tekemään niin	1	2	3	4	5
Vaikka ilmastonmuutosta voi olla vaikea torjua, sitä voidaan hidastaa niin paljon, etteivät ympäristölle ja ihmisille aiheutuvat vahingot ole ylitsepääsemättömiä	1	2	3	4	5
Riippumatta siitä kuinka hyvin ilmastonmuutoksen torjunnassa onnistutaan, ponnistukset sen vaikutuksiin sopeutumiseen tulisi käynnistää ennakoivasti jo nyt	1	2	3	4	5

III TIEDONSAANTI ILMASTONMUUTOKSESTA

6. Kuinka kiinnostunut olette/kuinka aktiivisesti seuraatte ilmastonmuutosta koskevia asioita? (uutiset, keskustelu, ym.)

- 1 Erittäin kiinnostunut, seuraan aktiivisesti
- 2 Melko kiinnostunut, seuraan jonkin verran
- 3 Vain vähän kiinnostunut, en juuri seuraa
- 4 En lainkaan kiinnostunut, en seuraa lainkaan
- 5 En osaa sanoa

7. Entä kuinka hyvin katsotte tuntevanne kyseisiä asioita? Oletteko niistä mielestänne perillä...

- 1 Erittäin hyvin
- 2 Melko hyvin
- 3 Melko huonosti
- 4 Erittäin huonosti
- 5 En osaa sanoa

8. Tietoa ilmastonmuutoksesta voi saada eri tavoin. Kuinka tärkeitä seuraavat mediat/tiedonsaantikanavat ovat Teille ilmastonmuutosta koskevan tiedon välittäjinä?

	Erittäin tärkeä	Melko tärkeä	Vaikea sanoa	Ei kovin tärkeä	Ei lainkaan tärkeä
Sanomalehtien uutisaineisto	1	2	3	4	5
Sanomalehtien tiedepalstat, asiantuntija-artikkelit ym.	1	2	3	4	5
Television uutis- ja ajankohtaisohjelmat	1	2	3	4	5
Television dokumentti-, luonto- ja tiedeohjelmat	1	2	3	4	5
Radio	1	2	3	4	5
Aikakauslehdet	1	2	3	4	5
Internet	1	2	3	4	5
Tieteelliset julkaisut, tietokirjallisuus	1	2	3	4	5
Elokuvat, viihde ja muu ns. populaarikulttuuri	1	2	3	4	5
Oma koulutus ja/tai työ	1	2	3	4	5
Järjestö- ja yhdistystoiminta	1	2	3	4	5
Tuttavat, työkaverit, sukulaiset	1	2	3	4	5

9. Median välittämä tieto perustuu pitkälti muiden tahojen (erilaiset asiantuntija-, viranomais- ja intressitahot) tuottamaan informaatioon. Kuinka luotettavina tietolähteinä ilmastonmuutosta koskevissa asioissa pidätte seuraavia tahoja?

	Hyvin luotettava	Melko luotettava	Melko epäluotettava	Hyvin epäluotettava	En osaa sanoa
Ympäristöministeriö	1	2	3	4	E
Maamme ympäristöviranomaiset yleensä	1	2	3	4	E
Ilmatieteen laitos	1	2	3	4	E
Tutkimuslaitokset yleensä	1	2	3	4	E
Energiayhtiöt	1	2	3	4	E
Metsäteollisuus, vientiteollisuus	1	2	3	4	E
Ympäristö- ja luonnonsuojelujärjestöt	1	2	3	4	E
Maan hallitus	1	2	3	4	E
Puolueet ja poliitikot yleensä	1	2	3	4	E
EU:n ympäristöviranomaiset ja -elimet	1	2	3	4	E
YK ja sen alaiset järjestöt	1	2	3	4	E
Yhdysvaltain hallitus/presidentti Bushin hallinto	1	2	3	4	E
Kansainväliset öljy-yhtiöt/energia-alan suuryritykset	1	2	3	4	E

10. Kuinka riittävästi ilmastonmuutokseen liittyvistä asioista kaiken kaikkiaan on mielestänne tiedotettu kansalaisille?

- 1 Täysin riittävästi
- 2 Jokseenkin riittävästi
- 3 Jokseenkin riittämättömästi
- 4 Täysin riittämättömästi
- 5 En osaa sanoa

11. Entä millaisen arvosanan antaisitte kyseisen tiedotuksen laadusta? (selkeys, ymmärrettävyys jne.)

- 1 Erittäin hyvä
- 2 Melko hyvä
- 3 Melko huono
- 4 Erittäin huono
- 5 En osaa sanoa

IV ILMASTONMUUTOKSEN SEURAUKSET

12. Ilmastonmuutoksen etenemisellä on arvioitu olevan monia vaikutuksia ympäristön tilaan ja ihmisten elämään. Jos oletetaan, että ilmastonmuutosta ei kyetä merkittävästi hillitsemään, kuinka todennäköisenä Te pidätte seuraavien vaikutusten toteutumista lähivuosikymmenten (esim. noin 20-30 vuoden) aikana?

a) <u>Maailmanlaajuiset vaikutukset</u>	Hyvin todennäköistä	Melko todennäköistä	Vaikea sanoa	Ei kovin todennäköistä	Ei lainkaan todennäköistä
Maapallon keskilämpötila kohoaa merkittävästi	1	2	3	4	5
Napa- ja muut jäätiköt (ikirouta) sulavat	1	2	3	4	5
Tulvat ja myrskyt yleistyvät/voimistuvat	1	2	3	4	5
Merien pinta kohoaa	1	2	3	4	5
Kuivuus ja aavikoituminen lisääntyvät	1	2	3	4	5
Metsä- ja muut palot lisääntyvät	1	2	3	4	5
Eläin- ja kasvilajeja häviää/kuolee	1	2	3	4	5
Yleensä kaikenlaiset ääri-ilmiöt luonnossa yleistyvät	1	2	3	4	5
Laajat alueet muuttuvat asuin-/elinkelvottomiksi	1	2	3	4	5
Pakolaisuus lisääntyy/muuttovirrat	1	2	3	4	5
Maailmantalous taantuu vakavasti/lamaantuu	1	2	3	4	5
Sodat ja kansainväliset kriisit yleistyvät	1	2	3	4	5
Syntyy taisteluja elinkelteisistä alueista/vedestä	1	2	3	4	5
Syntyy tuhoisa globaali ympäristökatastrofi/'maailmanloppu'	1	2	3	4	5

b) Vaikutukset Suomessa

Talvet muuttuvat lumettomiksi/lumipeite ohenee	1	2	3	4	5
Kesistä tulee kuumia ja kuivia	1	2	3	4	5
Kesistä tulee sateisia ja myrskyisiä	1	2	3	4	5
Golf-virta heikkenee ja Suomi kylmenee	1	2	3	4	5
Vuodenajat siirtyvät/niiden erot vähenevät	1	2	3	4	5
Perinteiset kasvi- ja eläinlajit korvautuvat toisilla	1	2	3	4	5
Alavat rannikkoalueet kärsivät meren pinnan noususta	1	2	3	4	5
Maamme paljolti säästyy haittavaikutuksilta/tuhoilta	1	2	3	4	5
Saamme jopa hyötyä kuten paremmat viljelyolosuhteet	1	2	3	4	5
Kokonaisuutena haitat ovat olennaisesti hyötyjä suuremmat	1	2	3	4	5

13. Ilmastonmuutoksen pääasialliseksi aiheuttajaksi nähdään ns. kasviuonekaasujen (hiilidioksidi, metaani ym.) määrän lisääntyminen ilmakehässä*. Kuinka merkittävinä (pahoina) kasviuonekaasupäästöjen lähteinä maailmanlaajuisesti näette seuraavat?

	Hyvin merkittävä	Melko merkittävä	Ei kovin merkittävä	Ei lainkaan merkittävä	En osaa sanoa
Liikenne, sen polttoaineet ja pakokaasut	1	2	3	4	E
Energiantuotanto, fossiilisten polttoaineiden käyttö	1	2	3	4	E
Teollisuus, sen polttoprosessit ja päästöt	1	2	3	4	E
Kaatopaikat, jätteiden mädäntyminen	1	2	3	4	E
Karjankasvatus (lehmien märehdintä ym.)	1	2	3	4	E
Maatalous- ja elintarviketuotanto yleensä	1	2	3	4	E
Pienpoltto, tulisijat, puulämmitys ym.	1	2	3	4	E
Metsäpalot, tulipalot	1	2	3	4	E
Sodat, onnettomuudet	1	2	3	4	E
Ydinvoimalat	1	2	3	4	E

(*Kyseiset kaasut aiheuttavat kasviuoneilmiön, jossa aurinko pääsee lämmittämään maapalloa, mutta lämpö ei pääse kunnolla takaisin avaruuteen; kasviuonekaasujen määrän kasvu johtaa täten ilmaston lämpenemiseen.)

V RATKAISUT JA KEINOT

14. Mitä ilmastonmuutoksen torjumiseksi nähdäksenne on tehtävissä/on ylipäätään mahdollista tehdä?

- 1 Pysäytettävissä/torjuttavissa kokonaan
- 2 Merkittävästi hillittävässä/hidastettavissa
- 3 Vain vähäisesti hidastettavissa
- 4 Mitään ei ole tehtävissä (on vain sopeuduttava)
- 5 En osaa sanoa

15. Millaisiin torjuntatoimiin uskoaksenne maailmassa lähivuosina kyetään (esim. kansainvälinen yhteistyö, ympäristösopimukset, päästörajoitukset)?

- 1 Syntyy tehokasta/laajaa yhteistyötä, tiukkoja sopimuksia
- 2 Verraten tehokkaita toimia
- 3 Vain kosmeettisia, lähes tehotomia toimia
- 4 Mitään/juuri mitään toimia/sopimuksia ei saada aikaan
- 5 En osaa sanoa

16. Ilmastonmuutoksen hillintä edellyttää monenlaisia toimia ja monien toimijoiden yhteistyötä. Kuinka tärkeässä asemassa seuraavat tahot/toimet nähdäksenne ovat pyrittäessä ratkaisemaan maailman ilmasto-ongelmia? (eli missä määrin onnistuminen riippuu näistä)

	Ratkaisevan tärkeässä asemassa	Tärkeässä asemassa	Melko tärkeässä asemassa	Jonkin verran tärkeässä	Ei kovin lainkaan tärkeässä	En osaa sanoa
Yksittäisten kansalaisten/kuluttajien toimet ja valinnat	1	2	3	4	5	E
Suomen kansalliset toimet ja poliittiset päätökset	1	2	3	4	5	E
EUn ratkaisut ja ilmastopolitiikka	1	2	3	4	5	E
Yhdysvaltojen ratkaisut ja ilmastopolitiikka	1	2	3	4	5	E
Suurten kehittyvien maiden kuten Kiinan ja Intian ratkaisut	1	2	3	4	5	E
Laaja-alaiset, sitovat kansainväliset ympäristösopimukset	1	2	3	4	5	E
Yleensä poliittisiin päätöksiin perustuvat toimet	1	2	3	4	5	E
Kansainvälisten suuryritysten toimet	1	2	3	4	5	E
Yritysten/markkinoiden/talouselämän toimet yleensä	1	2	3	4	5	E
Uusi teknologia/uudet keksinnöt (esim. energiantuotannossa)	1	2	3	4	5	E

17. Vaikka ilmasto-ongelmat eivät ehkä ole ratkaistavissa yksittäisten kansalaisten voimin, jokainen yksilö/kuluttaja voi periaatteessa omalta osaltaan olla edesauttamassa ilmastonmuutoksen hillintää. Kuinka hyödylliseksi tässä suhteessa Te näette seuraavat toimet/keinot?

	Erittäin hyödyllistä	Melko hyödyllistä	Melko hyödyttöä	Hyödytöntä	En osaa sanoa
Ympäristöystävällisten tuotteiden valitseminen	1	2	3	4	E
Autoilun vähentäminen/joukkoliikenteen suosiminen	1	2	3	4	E
Liikkuminen jalan/pyörällä mahdollisuuksien mukaan	1	2	3	4	E
Ns. vihreän (päästöttömästi tuotetun) sähkön käyttäminen	1	2	3	4	E
Jätteiden lajittelu niiden uusiokäyttöä varten	1	2	3	4	E
Tavaroiden ja laitteiden kierrättäminen	1	2	3	4	E
Uusiopaperin käyttö	1	2	3	4	E
Kertakäyttötuotteiden välttäminen	1	2	3	4	E
Ns. lähiruoan/lähellä tuotettujen elintarvikkeiden suosiminen	1	2	3	4	E
Asunnon lämpötilan alentaminen/seuranta	1	2	3	4	E
Vähäkulutuksisten/ 'energiapihien' laitteiden valitseminen	1	2	3	4	E
Yleensä omasta kulutustasosta tinkiminen	1	2	3	4	E
Kertominen ilmastonmuutoksesta toisille/opettaminen lapsille	1	2	3	4	E

18. Kuinka valmiita otaksutte suomalaisten yleisesti ottaen olevan kyseisiin toimiin? (ainakin joihinkin niistä)

- 1 Täysin valmiita
- 2 Melko valmiita
- 3 Ei kovin valmiita
- 4 Ei ollenkaan valmiita
- 5 En osaa sanoa

19. Entä kuinka valmis itse olette ryhtymään/toteuttamaan niitä omassa arkielämässänne?

- 1 Täysin valmis/toteutan jo nyt
- 2 Melko valmis (ei tuota suuria ongelmia)
- 3 En kovin valmis (vaikea muuttaa tottumuksiaan)
- 4 En ollenkaan valmis (ei mahdollisuutta/miksi pitäisi)
- 5 En osaa sanoa

TAUSTATIEDOT AINEISTON TILASTOLLISTA RYHMITTELYÄ VARTEN

Sukupuoli

- 1 Mies
- 2 Nainen

Ikäryhmä

- 1 18 - 25 vuotta
- 2 26 - 35 vuotta
- 3 36 - 45 vuotta
- 4 46 - 55 vuotta
- 5 56 - 65 vuotta
- 6 Yli 65 vuotta

Asuinkunnan koko

- 1 Alle 4 000 asukasta
- 2 4 000 - 8 000 asukasta
- 3 8 000 - 30 000 asukasta
- 4 30 000 - 80 000 asukasta
- 5 Yli 80 000 asukasta

Maakunta, jonka alueella asutte

- 1 Uusimaa
- 2 Itä-Uusimaa
- 3 Varsinais-Suomi
- 4 Satakunta
- 5 Häme
- 6 Pirkanmaa
- 7 Päijät-Häme
- 8 Kymenlaakso
- 9 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Pohjanmaa (Vaasan rannikkoseutu)
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi

Millainen peruskoulutus Teillä on?

- 1 Kansakoulu
- 2 Keski- tai peruskoulu
- 3 Ylioppilastutkinto

Millainen ammatillinen koulutus Teillä on?

- 1 Ei ammatillista koulutusta
- 2 Ammattikurssi, muu lyhyt ammattikoulutus
- 3 Ammattikoulu, kouluasteen ammatill. tutkinto
- 4 Opistotutkinto, ammattikorkeakoulututkinto
- 5 Yliopisto- tai tiedekorkeakoulututkinto

Ammattiryhmä, johon katsotte lähinnä kuuluvan

- 1 Johtavassa asemassa toisen palveluksessa
- 2 Ylempi toimihenkilö
- 3 Alempi toimihenkilö
- 4 Työntekijä
- 5 Yrittäjä tai yksityinen ammatinharjoittaja
- 6 Maatalousyrittäjä
- 7 Opiskelija
- 8 Eläkeläinen
- 9 Kotiäiti/koti-isä
- 10 Työtön
- 11 Muu

Kuulutteko johonkin ammatilliseen keskusjärjestöön?

- 1 En kuulu
- 2 Kyllä, ammatillinen keskusjärjestöni on
 - A) SAK
 - B) STTK
 - C) AKAVA
 - D) MTK

Jos eduskuntavaalit pidettäisiin nyt, minkä puolueen ehdokasta äänestäisitte?

- 1 KESK
- 2 SDP
- 3 KOK
- 4 Vasemmistoliitto
- 5 Vihreät
- 6 RKP
- 7 Kristillisdemokraatit
- 8 Perussuomalaiset
- 9 Jokin muu
- 10 En äänestäisi lainkaan
- 11 En osaa sanoa
- 12 En halua sanoa

KOMMENTTEJA?

Seuraavaan voitte kirjoittaa mitä tahansa näkemyksiänne ilmastonmuutokseen liittyvistä asioista tai tästä tutkimuksesta. Kaikki mielipiteet ovat tervetulleita ja arvokkaita!

KIITOKSET VAIVANNÄÖSTÄ!

Palauttakaa tämä lomake oheisessa kirjekuoressa.